

vallutas Läänemere

tu ei läinud aga Eminrel laevandusäri kõige paremini. Et päästa, mis päästa annab, otsustati Eminrest eraldada tulusam Tallinna–Helsingi laevaliin. Seda hakkas majandama Hansatee, millest 45% kuulus Inreko Laevale, 45% Eesti Merelaevandusele ja 10% omanikuks oli Eminre võlausaldaja Ühispank.

Paar aastat hiljem otsustasid võlausaldajad eesotsas Ühispannaga vabaneda In-

rekost. Seda protsessi tuli rahandusministeeriumi kantseri toolilt juhtima Enn Pant, kes oli oma inimene nii Merelaevanduses kui ka Ühispannas, sest kuulus mõlema ettevõtte nõukogusse.

Juba 1997. aasta suvel maandus Pant paariks kuuks Merelaevanduse juhatuse esimehe ametitoolile, et sisuliselt iseendaga sõlmida oma tööline elutehing. Hansatee muudeti Hansatee Grupiks.

Hansatee suuraktsionäriks sai Pandi juhitud AS Infortar, mis omandas 67% aktsiatest. Ühispank leppis 32 %ga. Merelaevandusele jäi vaid 1% ning Rohulale ei jätud midagi. Infortari taga peitusid lisaks Pandile tema kaasvõitlejad rahandusministeeriumist. Näiteks Kalev Järvelill jäi esialgu maksuameti ettevõttsa, et korraldada maksuvõlgade ajatamine.

Omanike varjamiseks kasutati Infortaris esitajaaktsiaid ning aktsionäride arv kasvas 1997. ja 1998. aastal kiiresti, jõudes 180 inimeseni. Kes need inimesed aga olid, seda avalikkus pikka aega ei teadnud. Paljud nendest varju hoidnud omanikest olid tippametnikud, poliitikud ja Ühispanna töötajad, kelle otsustest sõltus Hansatee Grupi edu ning kes kasutasid oma ametipositsiooni isiklikuks rikastumiseks. Raha said need varju hoidnud omanikud aktsiate ostuks Ühispannast laenuna.

Õigel ajal õiges kohas. Eesti Merelaevanduse pikaajaline juht ja praegune Tallink Grupi aktsionär Toivo Ninnas on öelnud, et Pandil ja Järvelillil vedas kõvasti eeskätt sellega, et mehed olid õigel ajal õiges kohas.

Ain Hanschmidti sõnul oli Hansatee nii kehvast seisusest, et ainult palga eest poleks olnud nõus mitte keegi tulema seda firmat juhtima. “Pant ja tema meeskond võtsid riski ning vastutasuks Hansatee raskustest väljatoomise eest pakkusid Pandile 51% aktsiaid.”

Ka Järvelill on hiljem tunnistanud, et nad said osanikeks laenurahaga, aga tegevust polnud suurte laenude-

ga, sest tol ajal ei maksnud Hansatee suurt midagi. “Tallinki eelkäija Hansatee oli ju omal ajal katastroofi äärel olev firma, kellel polnud ühtegi oma laeva. Hea meeskond töötas ettevõtte sisuliselt nullist üles,” on Järvelill meenutanud.

Pant koos oma meeskonnaga hakkas kohe uusi laevu soetama ja varasema kahjumi asemel tekkis juba esimesel Pandi juhitud täismaandusaastal, 1997/1998, sooliline kasum – ligi 80 miljonit krooni.

Pandi järgmised suurtehingu. 2000. aasta lõpus sõlmis Pant oma teise suurteingu – Hansatee ja Merelaevanduse vahel sõlmitud lepingu kohaselt läksid Hansateele üle ka Tallinna ja Stockholmi vahet sõitnud laevad.

2001. aasta lõpus muudeti Hansatee nimi Tallink Grupiks ja neli aastat hiljem viidi laevafirma börsile. 2006. aastal tegid Pant ja Hanschmidt oma järgmise suurteingu – ostsid ära soomlaste Silja Line'i. Ostuleping allkirjastati 12. juuni varajastel hommikutundidel ehk kell 5.50. Tehingu hinnaks oli 450 miljonit eurot ja 5 miljonit Tallink Grupi aktsiat. “Juba kümme aastat tagasi Tallinkisse tööle tulles ütlesin, et võtame Silja Line'i üle, ja siis pidas Äripäev mind hulluks, aga ma olen sõnapidaja mees,” ütles Pant pärast tehingu sõlmimist.

Lisaks laevandusäri ole Pant, Hanschmidt ja Järvelill investeerinud suuri summasid kinnisvarasse. Neil on Tallinnas ja Riias mitu hotelli. Neile kuuluvad ka näiteks trükikoda Vaba Maa, Tallink Takso, lauanõusid ja köögitarvikuid müüv Gastrolink.